

Євстахія Наконечна

Уривки

З КНИГИ ЖИТТЯ

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН

УДК 82-3
ББК 84-4
Н 22

Наконецна Є.М.

Н22 Уривки з книги життя / Є.М. Наконецна. —
Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2014. — 72 с.

ISBN 978-966-10-3518-7

Книга життя — багатогранна і всеохоплююча.
Її автором і читачем є кожен з нас.

Радість і смуток, щастя і горе, комедія і трагедія
переплелися в ній, як переплітаються в землі коріння
трави і квітів, злаків і бур'янів. Так само як не може
стати трава кущем, а кущ — деревом, так не може
жодна людина стати вищою за себе. Тільки може на-
писати свою сторінку в книзі життя.

УДК 82-3
ББК 84-4

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-3518-7 © Навчальна книга — Богдан, 2014

ДЕМКОВА СКРИПКА

Називався Демко, бо народився в день великомученика Дем'яна, а наш священник хрестив дитину лише тим іменем, яке вона собі принесла. То ж у нашому невеличкому гірському селі, що загубилося серед старих садів і густих лісів, було багато імен, про які в інших селах навіть не чули, бо селяни ще ж переробляли їх на свій лад, щоб легше було вимовляти.

Були в нас Митро, Філька, Тася, Пазя, народжені на Дмитра, Теофілії, Агафії, Пелагеї, але Демко був єдиний і неповторний: сільський філософ, неперевершений жартівник, а найголовніше — співак і музикант.

Любили Демка за його веселу вдачу, хоча не раз через неї доводилося йому і постраждати.

Розвозив на фермі корми, і кожен день, проїжджаючи мимо величезного бугая, завжди наспіхався з нього, а ще то батогом цвіркне перед його закільцьованим носом, то свисне, то вилами гепне по жолобі. Так тривало довго, аж одного разу навесні, тільки виїхав із стайні, поставив коні в загорожу і почув, як щось сопе, ніби величезний ковальський міх. Добре, що відійшов недалеко від воза, бо на виході зі стайні стояв бугай, сопів, рив передньою ногою землю, як-от, кінь б'є копитом, націливши зігнуту голову

на Демка. Той встиг залізти під воза. Бугай вмить ока опинився біля нього і став гамселити могутньою головою його то з одного, то з другого боку, намагаючись видобути звідти свого кривдника, аж поки з воза залишилися цілими тільки колеса, а все решту перетворилося на купу трісок. Збіглися люди, заледве якимось відвели бугая в стайню, а Демко виліз з-під тої купи трісок блідий, як смерть, і попрямував додому.

Більше на ферму не їздив, а незабаром перейшов на тракторну бригаду і сів на стареньке авто. Возив у поле зерно на посів, бочки з соляркою до трактора чи комбайна, їздив у райцентр за запчастинами під час ремонту.

Але Демко не був би Демком, якби і тут з ним не трапилася пригода.

Одного разу послали його аж у Львів. Тільки в'їхав у місто, відразу порушив правила. Пролунав свисток, Демко зупинився, до машини підійшов міліціонер:

— Так... нарушаємо... ваша путьовка...

Демко вийшов з кабіни і подав дорожний лист.

— Так... — покрутив міліціонер у руках листок, — значить, ви Михайлів, а ваші ініціали?

— Бігме не маю, — заломив руки Демко, — відро маю, домкрат маю, ключі маю, а аніціалів не маю! Голова колгоспу не дав.

Міліціонер витріщив на нього очі:

— Ти що, з колгоспу?

— Та з колгоспу...

Міліціонер сміявся, аж сльози текли з очей:

БРОКЕРКА

Кожен заробляє на життя, як може, вона ж заробляла тим, що вчила наївних і довірливих людей позбавлятися цієї вади, одержуючи за це стільки, що в Києві, де життя взагалі-то дуже дороге, жила досить-таки не бідно.

Переїхала в Київ давно, як тільки розвалився Радянський Союз, з невеличкого містечка, де працювала, як казали тоді, в «органах», а потім у невеликій власній забігайлівці, куди заходили, в основному, любителі зеленого змія. Вона не могла обминути жодного з них своєю увагою і привітною посмішкою, наливаючи таку очікувану чарчину чи подаючи таку-сяку закуску. Вони теж не обминали її ні увагою, ні повагою, бо знали, що Любаша, так звали привітну хозяйку цього непримітного і непривітного закладу, дасть у борг, коли всередині ніби все випаює вогнем. Борги повертали справно, бо доводилося йти сюди ще не раз, то ж клієнтура в Любаші була постійна, широка і щоразу розширювалася.

Підбиваючи своїм клієнтам, як любила казати, дебет-кредет, завжди впівголоса ніби жартома промовляла:

— Сорок, сорок, рубель сорок, пиво брав, не брав, було брати, два вісімдесят.

Така торгівля давала непогані прибутки, але це був не її рівень, знала, що здатна на більше.

Вона була висока, ставна білява жінка з великими ногами і руками, круглим вилицюватим обличчям, маленькими зеленуватими очима, ніби схованими під ледь навислими верхніми повіками.

Родом вона була з сибірської глибинки і за національністю — чалдонка. Змалку загартована тріскучими сибірськими морозами і глибокими снігами, вона йшла по життю впевнено і була переконана, що всюди і з усього повинна мати вигоду. То ж вирішила зайнятися перспективною і прибутковою справою — стати брокеркою. Тому і переїхала в Київ.

Нова справа потребувала нового підходу, неабиякої підготовки і добрих помічників.

Довгі роки роботи в органах не пройшли марно, вона добре пізнала людську психологію і зрозуміла, що найбільшою вадою людини є жадібність і бажання пожитися на дурничку.

На цьому і побудувала свій бізнес, де все було просто до геніальності.

Вона шукала в столиці на продаж квартири або в навколишніх селах будинки, здебільшого не дуже дорогі, давала оголошення в газети, а в невеликих містах, особливо на Західній Україні, звідки люди масово їздили на заробітки, в основному, щоб заробити на житло, мала свою агентуру, яка виступала в ролі брокерів, що теж готували там на продаж будинки чи квартири її потенційних покупців. І тут наставав головний момент дійства.

Пригадав, як він, лейтенант комітету держбезпеки з Грузії, де вдало під керівництвом батька завершив чергову справу зрадників батьківщини, був направлений у Львів, де різко зросли націоналістичні настрої, особливо серед студентства, ширився самвидав, а закордонні голоси невідомо звідки брали і розповсюджували наклепницькі передачі.

Керівництво покладало на нього великі надії, і він його не розчарував: не один із його нових друзів опинився за ґратами чи в психлікарні, навіть не підозрюючи, хто до цього приклав руку.

Студент четвертого курсу класичної філології Костас Михайлідіс дуже скоро став своїм серед філологів, юристів, істориків, приносив рідкісні заборонені книги, вмів повести розмову так, що душа співрозмовника сама розкривалася перед ним. А щоб природніше виглядало його часте перебування в гуртожитку, подружився з Олесею, улюбленицею всього філфаку.

Але не зчувся, як щиро полюбив дівчину, не міг не полюбити, бо її палке кохання до нього, здавалося, могло б зрушити гори, зупинити ріки чи розтопити каміння.

Гаряча кров Костаса закипала в жилах, як тільки брав її за руку чи відчував п'яний запах її трепетного тіла.

Вона полюбила Костаса щиро, віддано, бо ж не любила досі ще нікого, віддала йому свою незайманість, чисту дівочу вроду і своє майбутнє.

Знав, що не має права на це кохання, але не міг нічого з собою вдіяти. Та коли дізнався, що Олеся завагітніла, зрозумів, що накоїв, і змусив дівчину позбутися дитини: завів її в спеціальну квартиру в

центрі міста, де гінеколог з їхнього відомства зробила Олесі підпільний аборт.

Сидів тоді в сусідній кімнаті, гарячково думав, що робити далі, сльози душили горло і мимоволі текли по його впалих щоках.

Олеся цього не бачила і навіть не знала, що він там був, коли вона терпіла біль і наругу над собою і безневинним їхнім дітям.

Він ледь не позбувся погонів, але такими кадрами, як Костас, не розкидаються, то ж відразу відправили його в Москву, хоча для всіх в університеті він поїхав у санаторій в Яремче, бо виявили в нього відкриту форму туберкульозу.

Олеся теж покинула Львів і поїхала в своє маленьке поліське село, хоч незабаром починалася сесія. Більше у Львів не вернулася ніколи. Так їхні дороги розійшлися навіки.

І аж сьогодні з Олесиного щоденника дізнався Костас про трагічну долю тієї, яку любив посправжньому вперше і востаннє у своєму житті. І для якої став причиною смерті. Бо не змогла пережити всього того, що з нею сталося, згасала на очах, а одного ранку не прокинулася, заснувши назавжди. І ніхто так і не дізнався чому.

Костас сидів за столом, низько схиливши голову на холонучі руки, в яких міцно затиснув зошит.

Відчував, що останні сили покидають його вже майже безвладне і бездиханне тіло, тільки одна безжальна думка безнастанно свердлила ще ясний мозок:

— Підлий ти, Коста, підлий і нікчемний. І життя твоє все підле, і нема тобі прощення ні на цьому, ні на тому світі.

ЗМІСТ

Демкова скрипка.....	3
Останній спомин.....	8
Мушкетельки.....	11
Спокута.....	20
Смерть — тут діло звичне.....	26
Годердзі.....	31
Брокера.....	40
Коли половіло жито.....	43
Неймовірна історія.....	48
Знівечене життя.....	55
Гіацинт.....	60
Обірвана пісня кохання.....	68

Літературно-художнє видання

НАКОНЕЧНА Євстахія Михайлівна

УРИВКИ З КНИГИ ЖИТТЯ

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Тетяна Риженко*

Обкладинка *Аліни Воронкової*

Комп'ютерна верстка *Нелі Домарецької*

Підписано до друку 15.09.2013. Формат 70×100/32.

Папір офсетний. Гарнітура Таймс.

Умовн. друк. арк. 2,93. Умовн. фарбо-відб. 2,93.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи

до Державного реєстру видавців,

виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції

ДК №4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-06-07, 52-05-48, 52-19-66

publishing@budny.te.ua www.bohdan-book.com